GENERALINIO ADVOKATO
MANUEL CAMPOS SÁNCHEZ-BORDONA IŠVADA,
pateikta 2019 m. rugsėjo 26 d.[1]

Byla C-785/18

GAEC Jeanningros
prieš
Institut national de l'origine et de la qualité (INAO),
Ministre de l'Agriculture et de l'Alimentation,
Ministre de l'Économie et des Finances,
dalyvaujant:
Comité interprofessionnel de gestion du Comté

(*Conseil d'État* (Valstybės Taryba, Prancūzija) prašymas priimti prejudicinį sprendimą)

„Prašymas priimti prejudicinį sprendimą – Žemės ūkis – Žemės ūkio ir maisto produktų geografinių nuorodų ir kilmės vietos nuorodų apsauga – Produkto specifikacijos pakeitimas – Reikšmingas pakeitimas – Nereikšmingas pakeitimas – Nereikšmingo pakeitimo paraiška, užginčyta nacionaliniuose teismuose – Nacionalinė jurisprudencija dėl skundo atmetimo, priėmus Komisijos sprendimą – Saugoma kilmės vietos nuoroda „Comté“

1. Pagal Reglamentą (ES) Nr. 1151/2012[2] saugomos kilmės vietos nuorodos (toliau – SKVN) turi atitikti specifikaciją, kurioje pateikiamas produkto pavadinimas, jo apibūdinimas, gaminimo būdas, geografinės vietovės apibrėžimas ir kiti reikiami duomenys.

2. Ši specifikacija gali būti iš dalies pakeista vykdant sudėtines administracines procedūras, panašias į tas, kurios taikomos pirmą kartą įregistruojant SKVN; tose procedūrose dalyvauja ir nacionalinės institucijos, ir Komisija. Procedūrų tvarka įtvirtinta deleguotajame reglamente[3], taip pat įgyvendinimo reglamente[4] ir šiek tiek kinta atsižvelgiant į tų pakeitimų reikšmingumą.

3. *Conseil d'État* (Valstybės Taryba, Prancūzija) prašymas priimti prejudicinį sprendimą leis Teisingumo Teismui išaiškinti teismų, turinčių tikrinti per tas procedūras priimtų nacionalinių institucijų sprendimų galiojimą, vaidmenį.

4. Konkrečiai reikės išaiškinti, ar tuo atveju, kai Komisija patenkina „nereikšmingo“ SKVN specifikacijos pakeitimo paraišką, patvirtintą valstybės narės institucijų, šios valstybės teismai turi priimti sprendimą bylose, kuriose dar nagrinėjami skundai dėl nacionalinių sprendimų, pagal kuriuos padarytas tas pakeitimas.

1 Originalo kalba: ispanų.

2 2012 m. lapkričio 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas dėl žemės ūkio ir maisto produktų kokybės sistemų (OL L 343, 2012, p. 1).

3 2013 m. gruodžio 18 d. Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) Nr. 664/2014, kuriuo Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1151/2012 papildomas nuostata dėl saugomų kilmės vietos nuorodų, saugomų geografinių nuorodų ir garantuotų tradicinių gaminių Sąjungos simbolių nustatymo, tam tikromis gavimo šaltinių taisyklėmis, tam tikromis procedūrinėmis taisyklėmis ir tam tikromis papildomomis pereinamojo laikotarpio taisyklėmis (OL L 179, 2014, p. 17).

4 2014 m. birželio 13 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) Nr. 668/2014, kuriuo nustatomos Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1151/2012 dėl žemės ūkio ir maisto produktų kokybės sistemų taikymo taisyklės (OL L 179, 2014, p. 36).

I. Teisinis pagrindas

A. Sąjungos teisė

1. Reglamentas Nr. 1151/2012

5. Šio reglamento 7 straipsnyje numatyta:

„1. Saugoma kilmės vietos nuoroda arba saugoma geografinė nuoroda turi atitikti specifikaciją, kurioje nurodoma bent ši informacija:

a) pavadinimas, kuris turi būti saugomas kaip kilmės vietos nuoroda arba geografinė nuoroda <…>

b) produkto apibūdinimas, įskaitant žaliavas, jei taikytina, taip pat pagrindines fizines, chemines, mikrobiologines arba organoleptines produkto savybes;

c) geografinės vietovės apibrėžimas <…> ir atitinkamais atvejais išsamūs duomenys apie 5 straipsnio 3 dalyje nustatytų reikalavimų laikymąsi;

d) įrodymai, kad produktas yra kilęs iš 5 straipsnio 1 arba 2 dalyje nurodytos apibrėžtos geografinės vietovės;

e) produkto gaminimo būdo ir atitinkamais atvejais autentiškų ir nekintančių vietinių gamybos būdų apibūdinimas, taip pat informacija apie pakavimą <…>

f) išsamūs duomenys, kuriais nustatomas:

   i) produkto kokybės ar savybių ir geografinės aplinkos, nurodytos 5 straipsnio 1 dalyje, ryšys; arba

   ii) atitinkamais atvejais, produkto tam tikros kokybės, reputacijos ar kitos savybės ir geografinės kilmės, nurodytos 5 straipsnio 2 dalyje, ryšys;

<…>

h) specialios atitinkamo produkto ženklinimo taisyklės.

<…>“

6. Jo 49 straipsnio 4 dalies antroje pastraipoje nustatyta:

„Valstybė narė užtikrina, kad jos priimtas palankus sprendimas būtų paskelbtas viešai ir kad bet kuris teisėtą interesą turintis fizinis ar juridinis asmuo turėtų galimybę pateikti [<…>] skundą.“

7. Jo 53 straipsnyje įtvirtinta:

„1. Teisėtą interesą turinti grupė gali teikti paraišką dėl pritarimo produkto specifikacijos keitimui.

Paraiškose apibūdinami prašomi keitimai ir pateikiamas jų pagrindimas.

2. Jeigu kreipiamasi dėl vieno ar daugiau specifikacijos keitimų, kurie yra reikšmingi, paraiškai dėl specifikacijos pakeitimo taikoma 49–52 straipsniuose nustatyta tvarka.

Tačiau jeigu siūlomi keitimai yra nereikšmingi, Komisija patvirtina arba atmeta paraišką. Tuo atveju, jeigu patvirtinami keitimai, dėl kurių turėtų būti koreguojami 50 straipsnio 2 dalyje nurodyti duomenys, Komisija paskelbia tuos duomenis *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

II antraštinėje dalyje aprašytos kokybės sistemos atveju keitimas laikomas nereikšmingu, jeigu:

a) jis nėra susijęs su esminėmis produkto savybėmis;

b) juo nėra pakeičiamas 7 straipsnio 1 dalies f punkto i arba ii papunktyje nurodytas ryšys;

c) juo nekeičiamas produkto pavadinimas ar bet kuri pavadinimo dalis;

d) jis neturi įtakos apibrėžtai geografinei vietovei; ir

e) juo nesukuriama papildomų prekybos produktu ar jo žaliavomis apribojimų.

<…>“

2. Deleguotasis reglamentas Nr. 664/2014

8. Šio reglamento 6 straipsnio „Produkto specifikacijos keitimai“ 2 dalyje nustatyta:

„Saugoma kilmės vietos nuoroda arba saugoma geografine nuoroda žymimų produktų specifikacijų nereikšmingo keitimo paraiškos teikiamos valstybės narės, su kuria yra susijusi tos kilmės vietos arba geografinės nuorodos geografinė vietovė, valdžios institucijoms. <…>

Nereikšmingo keitimo paraiškoje siūlomi tik [Reglamento Nr. 1151/2012] 53 straipsnio 2 dalyje apibrėžti nereikšmingi keitimai. Paraiškoje aprašomi tie nereikšmingi keitimai, glaustai nurodoma priežastis, dėl kurios reikalingas keitimas, ir įrodoma, kad siūlomi keitimai laikytini nereikšmingais pagal Reglamento (ES) Nr. 1151/2012 53 straipsnio 2 dalį. Aprašant kiekvieną keitimą siūloma pakeista versija smulkiai palyginama su pirmine produkto specifikacija ir prireikus su pirminiu bendruoju dokumentu. Paraiška turi būti savaime pakankama – joje nurodomi visi prašomi patvirtinti produkto specifikacijos ir prireikus bendrojo dokumento keitimai.

Reglamento (ES) Nr. 1151/2012 53 straipsnio 2 dalies antroje pastraipoje nurodyti nereikšmingi keitimai laikomi patvirtintais, jei Komisija neinformuoja paraiškos teikėjo kitaip per tris mėnesius nuo paraiškos gavimo.

Šios dalies antrosios pastraipos reikalavimų neatitinkanti nereikšmingo keitimo paraiška nepriimama. Tokioms paraiškoms netaikomas šios dalies trečioje pastraipoje nurodytas nebylaus patvirtinimo principas. Jei paraiška laikoma nepriimtina, Komisija informuoja apie tai paraiškos teikėją per tris mėnesius nuo paraiškos gavimo.

Komisija paviešina patvirtintus produkto specifikacijos nereikšmingus keitimus, dėl kurių nereikia keisti Reglamento (ES) Nr. 1151/2012 50 straipsnio 2 dalyje nurodytų elementų.“

3. Įgyvendinimo reglamentas Nr. 668/2014

9. Šio reglamento 10 straipsnyje „Produkto specifikacijos pakeitimų procedūriniai reikalavimai“ įtvirtinta:

„1. Produkto su saugomos kilmės vietos nuoroda arba saugoma geografine nuoroda specifikacijos reikšmingo pakeitimo paraiškos rengiamos remiantis šio reglamento V priede nustatyta forma. Tokios paraiškos užpildomos laikantis Reglamento (ES) Nr. 1151/2012 8 straipsnyje nustatytų reikalavimų. Iš dalies pakeistas bendrasis dokumentas parengiamas remiantis šio reglamento I priede pateikta forma. Nuoroda į paskelbtą produkto specifikaciją, pateikta iš dalies pakeistame bendrajame dokumente, turi nurodyti į atnaujintą siūlomos produkto specifikacijos redakciją.

<…>

2. Reglamento (ES) Nr. 1151/2012 53 straipsnio 2 dalies antroje pastraipoje nurodyto nereikšmingo pakeitimo paraiškos rengiamos remiantis šio reglamento VII priede nustatyta forma.

Kartu su saugomų kilmės vietos nuorodų ir saugomų geografinių nuorodų nereikšmingo pakeitimo paraiškomis pateikiamas atnaujintas bendrasis dokumentas (jeigu jis buvo pakeistas), kuris rengiamas remiantis I priede nustatyta forma. Nuoroda į paskelbtą produkto specifikaciją, pateikta iš dalies pakeistame bendrajame dokumente, turi nurodyti į atnaujintą siūlomos produkto specifikacijos redakciją.

Kai paraiškas teikia Sąjungos valstybės narės, jos pateikia pareiškimą, kad, jų nuomone, tam tikra paraiška atitinka Reglamento (ES) Nr. 1151/2012 sąlygas bei pagal jį priimtas nuostatas, ir nuorodą į paskelbtą atnaujintą produkto specifikaciją. <…> Deleguotojo reglamento (ES) Nr. 664/2014 6 straipsnio 2 dalies penktoje pastraipoje nurodytais atvejais, kai nereikšmingo pakeitimo paraiškas teikia Sąjungos valstybės narės, jose pateikiama nuoroda į paskelbtą [atnaujintą] produkto specifikaciją, o kai tokias paraiškas teikia trečiosios šalys – atnaujinta produkto specifikacija.

<…>“

B. Nacionalinė teisė. 2017 m. rugsėjo 8 d. Žemės ūkio ir maisto pramonės ministro ir Ekonomikos ir finansų ministro nutarimas dėl saugomos kilmės vietos nuorodos „Comté“ specifikacijos pakeitimo [5]

10. 1 straipsnyje numatyta:

„Saugomos kilmės vietos nuorodos „Comté“ specifikacija, iš dalies pakeista remiantis pasiūlymu, kurį pateikė Nacionalinio kilmės ir kokybės instituto pieno, žemės ūkio ir miškininkystės produktų komiteto nuolatinė komisija, patvirtinama siekiant ją perduoti Europos Komisijai.“

11. 2 straipsnyje nustatyta:

„Šis nutarimas taikomas nuo dienos, kurią Europos Komisija patvirtins saugomos kilmės vietos nuorodos „Comté“ specifikacijos pakeitimus.

5 Arrêté du 8 septembre 2017 du ministre de l’Agriculture et de l’Alimentation et du ministre de l’Économie et des Finances relatif à la modification du cahier des charges et de l’appellation d’origine protégée «Comté» (JORF, Nr. 217, 2017 m. rugsėjo 16 d.; toliau – 2017 m. rugsėjo 8 d. nutarimas).

Diena, kurią Europos Komisija patvirtins pakeitimus, bus nurodyta pranešime, Žemės ūkio ir maisto pramonės ministerijos paskelbtame oficialiajame biuletenyje, prireikus kartu su patvirtinta specifikacijos redakcija.“

II. Pagrindinė byla ir prejudicinis klausimas

12. 2017 m. lapkričio 16 d. *Groupement agricole d'exploitation en commun* (Žemės ūkio bendro eksploatavimo grupė, toliau – GAEC) *Jeanningros* apskundė *Conseil d'État* (Valstybės Taryba) 2017 m. rugsėjo 8 d. nutarimą ir pareikalavo panaikinti iš dalies pakeistos specifikacijos 5.1.18 punktą, kuriame numatyta, kad draudžiama naudoti „melžimo robotus“.

13. 2018 m. birželio 1 d. paskelbtu sprendimu Komisija, atsižvelgdama į Deleguotojo reglamento Nr. 664/2014 6 straipsnio 2 dalies trečią pastraipą, patvirtino pagal Reglamento Nr. 1151/2012 53 straipsnio 2 dalies antrą pastraipą pateiktą nereikšmingo SKVN „Comté“ specifikacijos pakeitimo paraišką[6].

14. *Conseil d'État* (Valstybės Taryba) abejoja, ar reikia priimti sprendimą byloje, kurioje dar nagrinėjamas dėl 2017 m. rugsėjo 8 d. nutarimo pateiktas skundas, ar, priešingai, reikia pripažinti, kad sprendimo priimti nebereikia, kaip ir kitose bylose[7].

15. Pozicija, kurios iki šiol laikėsi prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas, yra tokia: kai šis teismas nagrinėja užginčytą sprendimą, pagal kurį Prancūzijos vyriausybė SKVN registravimo paraišką Komisijai perduoda kartu su patvirtinta specifikacija, ir tuo metu, kai priimamas teismo sprendimas, Komisija jau yra įregistravusi šį pavadinimą registre[8], toks užginčijimas netenka dalyko.

16. Pagal šią jurisprudenciją *Conseil d'État* (Valstybės Taryba) nenagrinėja Komisijos įregistruotos specifikacijos teisėtumo, net jeigu, kaip šioje byloje, yra užginčytas nacionalinis sprendimas, kuriuo pagrįsta specifikacija. Taip yra ir tuo atveju, kai pakeitimai nereikšmingi.

17. Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teismui kyla klausimas, ar tokia praktika atitinka Sąjungos teisę, ar, priešingai, atsižvelgiant į poveikį, kurį galimas ginčijamo nacionalinės teisės akto panaikinimas gali turėti Komisijos atliktos registracijos galiojimui, reikia nuspręsti dėl tokio teisės akto teisėtumo.

18. Siekdama išsklaidyti abejones, *Conseil d'État* (Valstybės Taryba) pateikia Teisingumo Teismui šį prejudicinį klausimą:

„Ar 2012 m. lapkričio 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1151/2012 dėl žemės ūkio ir maisto produktų kokybės sistemų 53 straipsnis, 2013 m. gruodžio 18 d. Komisijos deleguotojo reglamento (ES) Nr. 664/2014, kuriuo Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1151/2012 papildomas nuostata dėl saugomų kilmės vietos nuorodų, saugomų geografinių nuorodų ir garantuotų tradicinių gaminių Sąjungos simbolių nustatymo bei tam tikromis gavimo šaltinių taisyklėmis, tam tikromis procedūrinėmis taisyklėmis ir tam tikromis papildomomis pereinamojo laikotarpio taisyklėmis, 6 straipsnis ir 2014 m. birželio 13 d. Komisijos įgyvendinimo reglamento (ES) Nr. 668/2014, kuriuo nustatomos Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1151/2012 dėl žemės ūkio ir maisto produktų kokybės sistemų taikymo taisyklės, 10 straipsnis, siejamas su Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos [toliau – Chartija] 47 straipsniu, turi būti aiškinami taip, kad

6 Nereikšmingo pakeitimo paraiškos pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1151/2012 dėl žemės ūkio ir maisto produktų kokybės sistemų 53 straipsnio 2 dalies antrą pastraipą paskelbimas (OL L 187, 2018, p. 7).

7 *Conseil d'Etat* (Valstybės Taryba), *Syndicat de défense et de promotion des fabricants et affineurs du Morbier*, 2003 m. lapkričio 5 d., skundas Nr. 0230438.

8 Saugomų kilmės vietos nuorodų ir saugomų geografinių nuorodų registras numatytas Reglamento Nr. 1151/2012 11 straipsnio 1 dalyje. Jį galima rasti adresu: http://ec.europa.eu/agriculture/quality/door/list.html.

konkrečiu atveju, kai Europos Komisija patvirtina tam tikros valstybės narės nacionalinių institucijų paraišką iš dalies pakeisti tam tikros nuorodos specifikaciją ir įregistruoti saugomą kilmės vietos nuorodą, nors skundas dėl tos paraiškos vis dar yra nagrinėjamas šios valstybės narės nacionaliniuose teismuose, tie teismai gali nuspręsti, kad sprendimo jų nagrinėjamoje byloje priimti nebereikia, arba, atsižvelgdami į galimą ginčijamo akto panaikinimo poveikį Europos Komisijos atliktos registracijos galiojimui, turi priimti sprendimą dėl tokio nacionalinių institucijų akto teisėtumo?“

19. Per procesą dėl prejudicinio sprendimo priėmimo rašytines pastabas pateikė Prancūzijos vyriausybė ir Komisija. Teisingumo Teismas nusprendė išnagrinėti bylą, nepradėdamas žodinės proceso dalies.

III. Analizė

20. Manau, kad norint atsakyti į prejudicinį klausimą reikia išnagrinėti, pirma, numatytų administracinių procedūrų, kuriomis siekiama iš dalies pakeisti SKVN specifikacijas, sistemą ir, antra, jų teisminės kontrolės tvarką.

A. SKVN specifikacijų pakeitimo procedūros

21. SKVN specifikacija iš dalies keičiama, taip pat registruojama, vykdant sudėtinę administracinę procedūrą, kurioje dalyvauja valstybės narės kompetentingos institucijos ir Komisija. Ši aplinkybė akcentuojama Reglamento Nr. 1151/2012 58 konstatuojamojoje dalyje [9].

22. Reglamento Nr. 1151/2012 53 straipsnio 2 dalyje išskiriami dviejų rūšių pakeitimai, t. y. „reikšmingi“ ir nereikšmingi.

23. Reikšmingi pakeitimai:

– yra susiję su esminėmis produkto savybėmis,

– reiškia, kad pakeičiamas produkto kokybės ar savybių ir geografinės aplinkos ryšys arba produkto tam tikros kokybės, reputacijos ar kitos savybės ir geografinės kilmės ryšys (Reglamento Nr. 1151/2012 7 straipsnio 1 dalies f punkto i arba ii papunkčiai),

– reiškia, kad pakeičiamas produkto pavadinimas ar bet kuri pavadinimo dalis,

– turi įtakos apibrėžtai geografinei vietovei,

– reiškia, kad sukuriama papildomų prekybos produktu ar jo žaliavomis apribojimų.

24. Nereikšmingi pakeitimai – tai pakeitimai, kurie nereikšmingais laikomi pagal Reglamento Nr. 1151/2012 53 straipsnio 2 dalies antrą pastraipą.

25. Kartu Reglamento Nr. 1151/2012 53 straipsnio 2 dalyje yra numatytos dvi specifikacijos pakeitimų procedūros. Reikšmingus pakeitimus reglamentuoja 49–52 straipsniai (t. y. SKVN registravimui taikoma procedūra); nereikšmingiems pakeitimams nustatyta supaprastinta procedūra.

9 „Siekiant užtikrinti, kad registruoti kilmės vietos nuorodų, geografinių nuorodų ir garantuotų tradicinių gaminių pavadinimai atitiktų šiuo reglamentu nustatytas sąlygas, paraiškas turėtų nagrinėti atitinkamos valstybės narės nacionalinės valdžios institucijos, laikydamosi būtiniausių bendrų nuostatų, įskaitant nacionalinę prieštaravimo procedūrą. Komisija turėtų paraiškas tikrinti ir taip užtikrinti, kad jose nebūtų akivaizdžių klaidų ir kad būtų vadovaujamasi Sąjungos teise bei atsižvelgiama į suinteresuotųjų subjektų iš kitų valstybių[,] nei paraiškos valstybė narė, interesus“.

1. Reikšmingiems SKVN specifikacijos pakeitimams taikoma (įprasta) procedūra

26. Taigi SKVN registravimo procedūra taikoma reikšmingiems specifikacijos pakeitimams [10]. Šią procedūrą sudaro pirmasis etapas, prasidedantis, kai gamintojų grupė valstybės narės, kurios geografinėje teritorijoje yra gamybos vietovė, institucijoms pateikia SKVN registravimo paraišką (Reglamento Nr. 1151/2012 49 straipsnio 2 dalis).

27. Šios institucijos, naudodamosi tinkamomis priemonėmis, turi išnagrinėti paraišką, siekdamos patikrinti, ar ji pagrįsta ir ar atitinka minėtame reglamente nustatytas esmines sąlygas. Turi būti užtikrinta, kad paraiška būtų tinkamai paskelbta, taip pat numatytas protingas laikotarpis, per kurį bet kuris fizinis ar juridinis asmuo, turintis teisėtą interesą ir įsisteigęs ar gyvenantis tos valstybės narės teritorijoje, gali pareikšti prieštaravimą dėl paraiškos [11].

28. Nacionalinės institucijos vertina gautus prieštaravimus ir nusprendžia, ar paraiška atitinka Reglamente Nr. 1151/2012 nustatytus reikalavimus. Jeigu vertinimas yra teigiamas, jos priima sprendimą ir turi užtikrinti, kad tas sprendimas būtų paskelbtas ir būtų suteikta galimybė elektroniniu būdu susipažinti su specifikacija, kuria remdamosi jos priėmė palankų sprendimą.

29. Šiuo etapu labai svarbi yra Reglamento Nr. 1151/2012 49 straipsnio 4 dalis, pagal kurią „valstybė narė užtikrina, kad jos priimtas palankus sprendimas būtų paskelbtas viešai ir kad bet kuris teisėtą interesą turintis fizinis ar juridinis asmuo turėtų galimybę pateikti skundą“.

30. Jeigu kompetentingos nacionalinės institucijos sprendimas yra teigiamas, nacionalinis etapas baigiasi perdavus tą sprendimą Komisijai, kuri taip pat informuojama apie gautus priimtinus prieštaravimus [12].

31. „Europos Sąjungos“ lygmeniu vykdomas šios procedūros etapas prasideda analize, kurią, gavusi nacionalinį sprendimą, turi atlikti Komisija, kad patikrintų, ar paraiška pagrįsta ir ar atitinka SKVN nustatytas sąlygas. Jeigu atlikusi šią analizę (ji neturi trukti ilgiau kaip šešis mėnesius) Komisija nori patenkinti paraišką [13], ji *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* paskelbia bendrąjį dokumentą ir nuorodą į paskelbtą produkto specifikaciją [14].

32. Reglamento Nr. 1151/2012 51 straipsnyje nurodyta, kad, paskelbus juos *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*, valstybės narės arba trečiosios šalies institucijos arba fizinis ar juridinis asmuo, turintis teisėtą interesą ir įsisteigęs trečiojoje šalyje, gali pateikti pranešimą apie prieštaravimą [15]. Komisija šį pranešimą nedelsdama perduoda paraišką pateikusiai valstybės narės institucijai [16]; paskui, jeigu šis prieštaravimas patvirtinamas, pradedama procedūra [17].

10 Deleguotojo reglamento Nr. 664/2014 7 straipsnyje šios įprastos procedūros taikymas išplečiamas – ji taip pat taikoma tuo atveju, kai SKVN registracija panaikinama, jei neužtikrinta atitiktis specifikacijos sąlygoms arba jei produktas, kurio pavadinimas įregistruotas kaip SKVN, bent septynerius metus neteikiamas rinkai.

11 Reglamento Nr. 1151/2012 49 straipsnio 3 dalis.

12 T. y. prieštaravimus, gautus iš fizinių arba juridinių asmenų, kurie ne trumpiau kaip penkerius metus iki tol teisėtai prekiavo atitinkamais produktais, naudodami atitinkamus pavadinimus (Reglamento Nr. 1151/2012 49 straipsnio 4 dalis).

13 Jeigu Komisija paraišką atmeta, nes mano, kad sąlygos neįvykdytos, ji priima atitinkamus įgyvendinimo aktus dėl paraiškos atmetimo (Reglamento Nr. 1151/2012 52 straipsnio 1 dalis).

14 Reglamento Nr. 1151/2012 50 straipsnio 1 ir 2 dalys.

15 Bet kuriuo atveju šiame pranešime turi būti pateiktas pareiškimas, kuriame nurodyta, kad paraiška gali pažeisti reglamente įtvirtintas reikšmingų specifikacijų pakeitimų sąlygas.

16 Reglamento Nr. 1151/2012 51 straipsnio 1 dalis.

17 Kartu su pranešimu apie prieštaravimą per vėlesnius du mėnesius turi būti pateiktas pagrįstas prieštaravimo pareiškimas, kurio priimtinumą nagrinėja Komisija. Jeigu Komisija jį pripažįsta priimtinu, ji pakviečia prieštaravimą pateikusią instituciją arba asmenį ir paraišką pateikusią nacionalinę instituciją atitinkamai konsultuotis per protingą laikotarpį, kuris neviršija trijų mėnesių.

33. Jeigu Komisija negauna jokio pranešimo apie prieštaravimą (arba jokio priimtino pagrįsto prieštaravimo pareiškimo), ji įregistruoja reikšmingus specifikacijos pakeitimus, netaikydama Reglamento Nr. 1151/2012 57 straipsnio 2 dalyje minimos procedūros.

34. Komisija šiuos pakeitimus įregistruoja nevykdydama tos procedūros ir tuo atveju, jeigu gavus pagrįstą prieštaravimo pareiškimą, kuris yra priimtinas, po Reglamento Nr. 1151/2012 51 straipsnio 3 dalyje nurodytų konsultacijų buvo pasiektas susitarimas. Jeigu susitarimo nepasiekta, Komisija priima įgyvendinimo aktus dėl SKVN specifikacijos registravimo arba reikšmingo pakeitimo, taikydama Reglamento Nr. 1151/2012 57 straipsnio 2 dalyje nustatytą nagrinėjimo procedūrą [18].

35. Bet kuriuo atveju teisės aktai dėl reikšmingų SKVN pakeitimų ir sprendimai atmesti paraišką skelbiami *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* [19].

2. Nereikšmingiems SKVN specifikacijos pakeitimams taikoma procedūra (supaprastinta)

36. Reglamente Nr. 1151/2012 ši supaprastinta procedūra reglamentuojama labai neišsamiai. Jo 53 straipsnio 2 dalies antroje pastraipoje tik nurodyta, kad „jeigu siūlomi keitimai yra nereikšmingi, Komisija patvirtina arba atmeta paraišką“. Be to, nustatyta, kad Komisija, patvirtinusi SKVN specifikacijos arba bendrojo dokumento pakeitimą, jį paskelbia *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

37. Deleguotojo reglamento Nr. 664/2014 6 straipsnio 2 dalyje ši supaprastinta procedūra reglamentuojama siejant ją su įprasta procedūra. Pagal šią nuostatą: i) nereikšmingo pakeitimo paraiškos turi būti teikiamos valstybės narės, su kuria yra susijusi tos kilmės vietos nuorodos geografinė vietovė, institucijoms; ii) tose paraiškose turi būti pateikiamas išsamus šių pakeitimų aprašymas, paaiškinant, kodėl jie laikomi nereikšmingais, ir tie pakeitimai palyginti su pirminiu tekstu; iii) dėl tų paraiškų nenumatyta nacionalinė prieštaravimo procedūra, kitaip nei įprastos procedūros atveju [20].

38. Galiausiai Deleguotojo reglamento Nr. 664/2014 6 straipsnio 2 dalies pirmoje pastraipoje nustatyta, kad jei valstybė narė mano, jog paraiška atitinka Reglamente Nr. 1151/2012 numatytus reikalavimus ir pagal tą reglamentą priimtas nuostatas, ji gali pateikti Komisijai nereikšmingo SKVN pakeitimo paraiškos dokumentus.

39. „Europos Sąjungos“ lygmeniu vykdomas šios procedūros etapas taip pat yra supaprastintas. Šiuo lygmeniu netaikoma prieštaravimo procedūra ir Komisija turi teisę priimti sprendimą, kuris gali būti aiškus arba numanomas (nereikšmingi pakeitimai laikomi patvirtintais, jeigu Komisija per tris mėnesius nuo paraiškos gavimo paraiškos teikėjo neinformuoja priešingai) [21]. Jei Komisija paraišką laiko nepriimtina, ji paraiškos teikėją turi informuoti apie tai per tris mėnesius nuo paraiškos gavimo. Jeigu Komisija paraišką patvirtina, ji turi užtikrinti, kad nereikšmingi SKVN specifikacijų pakeitimai būtų paskelbti.

B. Sprendimų, priimtų per SKVN specifikacijų pakeitimo procedūras, teisminė kontrolė

40. Kaip minėjau, ir įprasta, ir supaprastinta procedūra yra sudėtinės administracinės procedūros, kuriose paeiliui dalyvauja nacionalinės institucijos ir Komisija.

18 Reglamento Nr. 1151/2012 52 straipsnio 2 ir 3 dalys.

19 Reglamento Nr. 1151/2012 52 straipsnio 4 dalis.

20 Vis dėlto jei nereikšmingo pakeitimo paraišką teikia ne ta pati grupė, kuri pateikė paraišką įregistruoti specifikacijoje nurodytą (-us) pavadinimą (-us), valstybė narė suteikia tai grupei (jeigu ji dar egzistuoja) galimybę pateikti pastabas.

21 Vis dėlto numanomas patvirtinimas netaikomas nereikšmingiems pakeitimams, kurie neatitinka Deleguotojo reglamento Nr. 664/2014 6 straipsnio 2 dalies antros pastraipos.

41. Šios rūšies sudėtinės procedūros Sąjungos teisėje reglamentuojamos atsižvelgiant į kiekvieną konkretų atvejį [22] ir yra plačiai išnagrinėtos doktrinoje, nes dėl jų kyla daug teisinių klausimų [23].

42. Teisingumo Teismas per šias procedūras priimtų sprendimų teisminę kontrolę taip pat nagrinėjo atsižvelgdamas į konkretų atvejį ir neišsamiai [24], nors kelios bylos, neseniai išnagrinėtos bankų sąjungos srityje, leidžia išplėsti jo jurisprudenciją [25].

43. Savo išvadoje byloje *Berlusconi ir Fininvest* analizavau Teisingumo Teismo jurisprudenciją, susijusią su Europos Sąjungos sudėtinėmis administracinėmis procedūromis, ir šias procedūras išskyriau pagal tai, ar įgaliojimas priimti sprendimus suteiktas nacionalinėms, ar Sąjungos institucijoms [26].

44. Sprendime *Berlusconi ir Fininvest* Teisingumo Teismas iš esmės pripažino, kad pagal SESV 263 straipsnį nacionaliniams teismams draudžiama tikrinti teisės aktų dėl procedūros pradėjimo, tyrimo priemonių ir neprivalomo pasiūlymo, kuriuos nacionalinės kompetentingos institucijos priėmė vykdydamos sudėtinę administracinę leidimo įsigyti ir padidinti kvalifikuotąją kredito įstaigų akcijų paketo dalį išdavimo procedūrą, teisėtumą. Šis pripažinimas savo ruožtu pagrįstas dviem prielaidomis:

– kai nacionalinių valdžios institucijų aktai yra procedūros etapas, per kurį tik Sąjungos institucija įgyvendina galutinio sprendimo priėmimo įgaliojimus ir jos neįpareigoja nacionalinių institucijų parengiamieji aktai ar pasiūlymai, jie laikytini Sąjungos aktais [27],

– kai Sąjungos teisėje išimtiniai sprendimų priėmimo įgaliojimai suteikiami Sąjungos institucijai, Sąjungos teismas, remdamasis savo išimtine jurisdikcija pagal SESV 263 straipsnį, turi nuspręsti dėl nagrinėjamo Sąjungos institucijos priimto galutinio sprendimo teisėtumo. Tik Sąjungos teismas, siekdamas užtikrinti veiksmingą suinteresuotųjų asmenų teisminę apsaugą, gali išnagrinėti galimus nacionalinių institucijų parengiamųjų aktų ar pasiūlymų trūkumus, kurie gali turėti įtakos šio galutinio sprendimo galiojimui [28].

45. Kaip nurodžiau toje byloje priimtoje savo išvadoje [29], per sudėtines administracines procedūras, kuriose dalyvauja nacionalinės ir Sąjungos institucijos, įgaliojimo priimti galutinį sprendimą vykdymas yra esminis elementas, siekiant nustatyti, ar teisminę kontrolę turi atlikti Sąjungos teismas, ar nacionaliniai teismai. Jei teisė priimti sprendimus priklauso Sąjungos įstaigai, pagal SESV 263 straipsnį teisminę kontrolę turi vykdyti Sąjungos teismas. Jeigu nacionalinė institucija turi konkretų įgaliojimą priimti sprendimus, nacionaliniai teismai turi kompetenciją tikrinti jos priimtų aktų teisėtumą [30].

22 Doktrinoje yra pateiktas plataus užmojo pasiūlymas kodifikuoti Sąjungos administracines procedūras (Mir, O., Hofmann, H. C. H., Schneider, J.-P., Ziller, J. ir kt. (leid.), *Código ReNEUAL de procedimiento administrativo de la Unión Europea*, INAP, Madridas, 2015. *ReNEUAL* kodekso I-4 straipsnio 4 punkte „sudėtinė procedūra“ apibrėžta kaip administracinė procedūra, kurią vykdant Sąjungos institucijoms ir valstybės narės arba kelių valstybių narių institucijoms patikėtos skirtingos tarpusavyje susijusios funkcijos. Sudėtinė procedūra taip pat apima dvi sujungtas, tiesiogiai susijusias administracines procedūras.

23 Alonso de León, S., *Composite administratives procedures in the European Union*, Iustel, Madridas, 2017; Eliantonio, M., „Judicial Review in an Integrated Administration: the Case of ‘Composite Procedures’“, *Review of European Administrative Law*, 2014, Nr. 2, p. 65–102; Della Cananea, G., „I procedimenti amministrativi composti dell’Unione europea“, Bignami, F. ir Cassese, S. (red.), *Il procedimento amministrativo nel diritto europeo*, Milanas, Giuffrè, 2004; Mastrodonato, G., *I procedimenti amministrativi composti nel diritto comunitario*, Baris, Cacucci, 2007; Hofmann, H.C.H., „Composite decision-making procedures in ES administrative law“, Hofmann, H.C.H. ir Türk, A., *Legal Challenges in ES Administrative Law. Towards an Integrated Administration*, Edward Elgar, Čeltnamas, 2009, p. 136.

24 Brito Bastos, F., „Derivative illegality in European composite administrative procedures“, *Common Market Law Review*, 2018, Nr. 1, p. 101–134.

25 2018 m. gruodžio 19 d. Sprendimas *Berlusconi ir Fininvest* (C-219/17, EU:C:2018:1023); toliau – Sprendimas *Berlusconi ir Finivest*. Dar nepriimtas sprendimas byloje *Iccrea Banca*, kurioje pateikiau savo 2019 m. liepos 9 d. išvadą (C-414/18, EU:C:2019:574).

26 2018 m. birželio 27 d. išvados (C-219/17, EU:C:2018:502) 64–79 punktai.

27 2007 m. gruodžio 18 d. Sprendimo *Švedija / Komisija* (C-64/05 P, EU:C:2007:802) 93 ir 94 punktai; Sprendimo *Berlusconi ir Fininvest* 43 punktas.

28 Sprendimo *Berlusconi ir Fininvest* 44 punktas. Pagal analogiją žr. 1987 m. spalio 22 d. Sprendimo *Foto-Frost* (314/85, EU:C:1987:452) 17 punktą.

29 2018 m. birželio 27 d. išvados (C-219/17, EU:C:2018:502) 60–63 punktai.

30 Savo 2019 m. liepos 9 d. išvadoje byloje *Iccrea Banca* (C-414/18, EU:C:2019:574) padariau išvadą, kad įprasti įnašai į Bendrą pertvarkymo fondą (BPeF) taip pat nustatomi vykdant sudėtinę administracinę procedūrą, kurioje dalyvauja nacionalinės pertvarkymo institucijos, tačiau galutinį sprendimą priima Bendra pertvarkymo valdyba (BPV). Tuo remdamasis nusprendžiau, kad vykdyti teisminę to sprendimo kontrolę turi tik Teisingumo Teismas, o ne nacionaliniai teismai.

46. Ar nacionalinės institucijos yra įgaliotos priimti sprendimus per pirmąjį nereikšmingo SKVN specifikacijos pakeitimo sudėtinės procedūros etapą? Jeigu taip būtų, teisminę šio vidaus sprendimo kontrolę turėtų atlikti nacionaliniai teismai, neatsižvelgiant į tai, ar per antrąjį procedūros etapą Komisija priėmė sprendimą įregistruoti pakeitimą.

47. Siekiant atsakyti į šį klausimą reikia remtis Teisingumo Teismo jurisprudencija, susijusia su SKVN registravimo procedūromis [31]. Kaip paaiškinsiu toliau, manau, kad iš šios jurisprudencijos matyti, jog atitinkamos valstybės narės institucijos turi konkretų įgaliojimą savarankiškai priimti sprendimus per nacionalinį procedūros etapą.

48. Teisingumo Teismas teigia, kad per įprastą SKVN registravimo procedūrą:

– „padalijama kompetencija tarp atitinkamos valstybės narės ir Komisijos. Nesvarbu, ar registracija vykdoma pagal įprastą, ar supaprastintą procedūrą, registruojama gali būti tik tada, jei atitinkama valstybė narė perdavė šiuo atžvilgiu paraišką ir specifikaciją bei kitą registracijai būtiną informaciją“ [32],

– „valstybė narė, kuriai pagal įprastą procedūrą pateikiama registracijos paraiška, privalo patikrinti šios paraiškos pagrįstumą, ir, jeigu mano, kad įvykdyti Reglamente Nr. 2081/92 nustatyti reikalavimai, perduoti ją Komisijai. Be to, <…> Komisija tik formaliai patikrina, ar minėti reikalavimai yra įvykdyti.“ [33]

49. Tuo remdamasis Teisingumo Teismas daro išvadą, kad „Komisija gali priimti sprendimą įregistruoti pavadinimą kaip SKVN <…>, tik jeigu atitinkama valstybė narė jai šiuo tikslu perdavė paraišką, o tokia paraiška gali būti perduota, tik jeigu valstybė narė patikrino, kad ji pagrįsta. Šią kompetencijos padalijimo sistemą visų pirma paaiškina tai, kad registruojant daroma prielaida, jog patikrinta, ar įvykdyti tam tikri reikalavimai, o tam daugiausia reikia išsamių žinių apie ypatingas aplinkybes atitinkamoje valstybėje narėje, kurias kompetentingos šios valstybės valdžios institucijos geriausiai gali patikrinti“ [34].

50. Manau, kad ši jurisprudencija, susijusi su SKVN registravimo procedūra, taikytina įprastai reikšmingų specifikacijos pakeitimų procedūrai: kaip nurodžiau, Reglamento Nr. 1151/2012 53 straipsnio 2 dalies pirmoje pastraipoje daroma nuoroda į jo 49–52 straipsnius, kuriuose reglamentuojama būtent registravimo procedūra.

51. Laikausi nuomonės, kad ši jurisprudencija taip pat taikytina supaprastintai procedūrai, nes Deleguotojo reglamento Nr. 664/2014 6 straipsnio 2 dalyje supaprastinta ir įprasta procedūros vertinamos panašiai (taip pat įprasta procedūra numatyta siekiant įregistruoti SKVN), nors abiem etapais vykdomos prieštaravimo procedūros yra panaikintos.

31 2001 m. gruodžio 6 d. Sprendimas *Carl Kühne ir kt.* (C-269/99, EU:C:2001:659; toliau – Sprendimas *Carl Khüne ir kt.*) ir 2009 m. liepos 2 d. Sprendimas *Bavaria ir Bavaria Italia* (C-343/07, EU:C:2009:415; toliau – Sprendimas *Bavaria ir Bavaria Italia*). Taip pat reikšmingas 2018 m. balandžio 23 d. Bendrojo Teismo sprendimas *CRM / Komisija* (T-43/15, nepaskelbtas Rink., EU:T:2018:208), kuriuo toliau remsiuosi.

32 Sprendimo *Carl Kühne ir kt.* 50 bei 51 punktai ir Sprendimo *Bavaria ir Bavaria Italia* 64 punktas. Pastarajame sprendime nurodyta, kad vykdant sudėtinę procedūrą, numatytą panaikintame 1992 m. liepos 14 d. Tarybos reglamento (EEB) Nr. 2081/92 dėl žemės ūkio produktų ir maisto produktų geografinių nuorodų ir kilmės vietos nuorodų apsaugos (OL L 208, 1992, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 3 sk., 13 t., p. 4) 17 straipsnyje, padalijama kompetencija tarp nacionalinių institucijų ir Komisijos; ši procedūra – tai supaprastinta pereinamojo laikotarpio procedūra, vykdyta siekiant Sąjungoje įregistruoti esamas valstybėse narėse saugomas ar pagal įprastą praktiką nusistovėjusias SKVN.

33 Sprendimo *Carl Kühne ir kt.* 52 punktas ir Sprendimo *Bavaria ir Bavaria Italia* 65 punktas.

34 Sprendimo *Carl Kühne ir kt.* 53 punktas ir Sprendimo *Bavaria ir Bavaria Italia* 66 punktas.

52. Minėta jurisprudencija susijusi su įprasta SKVN registravimo procedūra, nustatyta Reglamente Nr. 2081/92, kuris yra dabartinio reglamento (Reglamento Nr. 1151/2012 49–52 straipsnių) pirmtakas. Kaip nurodžiau, ji taip pat susijusi su procedūra, numatyta panaikintame to reglamento 17 straipsnyje, t. y. su pereinamojo laikotarpio supaprastinta procedūra, vykdoma siekiant Sąjungoje įregistruoti esamas valstybėse narėse saugomas ar pagal įprastą praktiką nusistovėjusias SKVN[35].

53. Šios procedūros taip pat apėmė nacionalinį ir Europos Sąjungos lygmeniu vykdomą etapą, o jų pobūdis panašus į dabartines SKVN specifikacijų registravimo ir pakeitimo procedūras. Taigi, kartoju, Teisingumo Teismo jurisprudencija, kurioje nagrinėtos šios procedūros, taikytina ir nereikšmingiems SKVN specifikacijos pakeitimams.

54. Pagal šią jurisprudenciją nacionalinė institucija kontroliuoja nereikšmingo pakeitimo procedūrą ir tai pateisinama, be kita ko[36], dėl šių priežasčių:

– gamintojų grupės šią procedūrą būtinai turi pradėti valstybės narės, kurios teritorijoje taikoma SKVN, kompetentingoje nacionalinėje institucijoje. Šios grupės negali pateikti paraiškos tiesiogiai Komisijai,

– nacionalinės institucijos turi patikrinti, ar pasiūlymas atitinka esminius Reglamente Nr. 1151/2012 įtvirtintus reikalavimus, nes jos turi išsamiausių žinių, reikalingų siekiant patikrinti ypatingas šių nereikšmingų pakeitimų aplinkybes,

– valstybės narės institucija yra kompetentinga nacionaliniu etapu patvirtinti arba atmesti nereikšmingo pakeitimo paraišką. Taigi nuo jos *priklauso*, ar bus pradėtas vėlesnis procedūros etapas, perdavus paraišką Komisijai. Nacionalinei institucijai nepriėmus palankaus sprendimo, Komisija negali imtis veiksmų,

– Komisija patikrina, ar nereikšmingo pakeitimo paraiška atitinka Reglamentą Nr. 1151/2012, Deleguotąjį reglamentą Nr. 664/2014 ir Įgyvendinimo reglamentą Nr. 668/2014, t. y. ar joje pateikti reikalaujami duomenys ir ar šie duomenys nėra akivaizdžiai klaidingi[37],

– nacionalinei institucijai paliekama galimybė Komisijai pateiktą paraišką atsiimti, kol ji jos neįregistravo.

55. Šie įgaliojimai rodo, kad nacionalinė institucija turi plačią diskreciją savarankiškai priimti sprendimus nacionaliniame sudėtinės nereikšmingo SKVN specifikacijos pakeitimo procedūros etape[38]. Šią diskreciją tikrina tik nacionaliniai teismai, o Teisingumo Teismas turi kompetenciją peržiūrėti Komisijos sprendimus Europos Sąjungos lygmeniu vykdomu procedūros etapu[39].

35 Žr. 32 išnašą.

36 Valstybės narės savo nacionalinėje teisėje gali numatyti, kad pasibaigus nacionaliniam registravimo procedūros etapui pereinamuoju laikotarpiu taikoma nacionalinė SKVN apsauga, galiojanti tik jų teritorijoje, kol Komisija priims sprendimą dėl paraiškos. Nors ši galimybė Reglamento Nr. 1151/2012 9 straipsnyje numatyta tik siekiant įregistruoti SKVN, o ne iš dalies pakeisti specifikaciją, ji taip pat rodo, kad nacionalinė institucija kontroliuoja nacionalinį šių sudėtinių procedūrų etapą.

37 Sprendimo *Carl Kühne ir kt.* 54 punktas ir Sprendimo *Bavaria ir Bavaria Italia* 67 punktas.

38 Vykdant vynų SKVN specifikacijų pakeitimų procedūras, reglamentuojamas vėlesnėmis teisės normomis, nacionalinės institucijos turimas įgaliojimas yra beveik išimtinis, išskyrus atvejį, kai Komisija paskelbia pranešimą *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*. Per šias procedūras pastebima tendencija, kad nacionalinių institucijų įgaliojimai stiprėja, galbūt dėl to, kad Komisija patiria administracinių sunkumų valdyti Europos Sąjungos lygmeniu vykdomą etapą.
Vynų SKVN specifikacijų pakeitimų procedūros iš esmės reglamentuojamos 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1308/2013, kuriuo nustatomas bendras žemės ūkio produktų rinkų organizavimas ir panaikinami Tarybos reglamentai (EEB) Nr. 922/72, (EEB) Nr. 234/79, (EB) Nr. 1037/2001 ir (EB) Nr. 1234/2007 (OL L 347, 2013, p. 671), 105 straipsnyje, taip pat 2018 m. spalio 17 d. Komisijos deleguotojo reglamento (ES) 2019/33, kuriuo papildomos Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1308/2013 nuostatos dėl vyno sektoriaus kilmės vietos nuorodų, geografinių nuorodų ir tradicinių terminų apsaugos paraiškų, prieštaravimo procedūros, vartojimo apribojimų, produkto specifikacijų keitimo, apsaugos panaikinimo, ženklinimo ir pateikimo (OL L 9, 2019, p. 2), 14–18 straipsniuose.

39 Sprendimo *Bavaria ir Bavaria Italia* 70 ir 71 punktai.

56. Šį teiginį pagrindžia pirma mano nurodyto Reglamento Nr. 1151/2012 [40] 49 straipsnio 4 dalis. Iš tikrųjų pačioje pagrindinėje teisės normoje Sąjungos teisės aktų leidėjas konkrečiai pripažino, kad bet kuris teisėtą interesą turintis fizinis ar juridinis asmuo privalo turėti „galimybę pateikti skundą“ dėl valstybės narės institucijų priimto sprendimo, kuriuo pritariama specifikacijos pakeitimui.

57. Be abejo, aiškiai numatyta, kad šis skundas pateikiamas dėl sprendimų, susijusių su reikšmingais SKVN specifikacijų pakeitimais, ir logiška, kad jis pateikiamas nacionaliniuose teismuose. Vis dėlto atsižvelgdamas į tai, kad reikšmingiems ir nereikšmingiems pakeitimams taikomos procedūros yra panašios, manau, kad teisė pateikti skundą taip pat galioja ir nereikšmingų pakeitimų atveju.

58. Nacionalinių institucijų sprendimai dėl nereikšmingų pakeitimų, kaip savarankiški teisės aktai, kurie būtini tam, kad vėliau Komisija nuspręstų dėl tų institucijų sprendimų, nepatenka į išimtinės Sąjungos teismo kompetencijos sritį. Iš tikrųjų materialiniu požiūriu ir atsižvelgiant į tai, kad šiuo klausimu Komisijos diskrecija yra labai ribota, būtent nacionalinių institucijų sprendimuose iš tiesų atsižvelgiama į visus duomenis, pateisinančius šių specifikacijų pakeitimų patvirtinimą.

59. Pagal Teisingumo Teismo jurisprudenciją būtent nacionaliniai teismai turi nuspręsti dėl pažeidimų, padarytų nacionalinės teisės aktu, prireikus pateikdami Teisingumo Teismui prašymą priimti prejudicinį sprendimą, pagal tokias pačias kontrolės sąlygas, kokios taikomos kiekvienam galutiniam teisės aktui, kurį priėmė ta pati nacionalinė institucija ir kuris gali pažeisti tretiesiems asmenims suteikiamas teises, todėl šie teismai, vadovaudamiesi veiksmingos teisminės apsaugos principu, gali laikyti priimtinu šiuo tikslu pareikštą ieškinį, net jeigu nacionalinėse proceso taisyklėse tai nenumatyta [41].

C. Šių pastabų poveikis pagrindinei bylai

60. Šalys *Conseil d'État* (Valstybės Taryba) ginčijasi dėl nereikšmingo sūrio „Comté“ SKVN specifikacijos pakeitimo. Neginčijama, kad nauja ginčijama sąlyga (5.1.18 punktas), kurioje numatyta, kad draudžiama naudoti melžimo robotus, yra nereikšminga.

61. Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės turi išsiaiškinti, ar pagal jau nurodytus reglamentus ir Chartijos 47 straipsnį jis gali išlaikyti ankstesnę savo jurisprudenciją (pagal ją nebereikia priimti sprendimo nagrinėjamoje byloje, Komisijai patvirtinus pakeitimą), ar turi ją pakeisti.

62. Atsižvelgdamas į iki šiol pateiktas pastabas, pagrįstas Teisingumo Teismo jurisprudencija dėl SKVN registravimo procedūrų ir teisės normomis, kuriomis reglamentuojamas šis klausimas, ypač į Reglamento Nr. 1151/2012 49 straipsnio 4 dalį, siūlau pritarti antrajai pozicijai.

63. Šiuo klausimu manau, kad nereikšmingų SKVN specifikacijos pakeitimų atveju nepriimti sprendimo byloje, kurioje nagrinėjamas skundas, pateiktas teisę jį pateikti turinčių asmenų, yra nesuderinama su Reglamente Nr. 1151/2012 atitinkamiems asmenims suteikiama teise ir Teisingumo Teismo jurisprudencija dėl sudėtinių SKVN registravimo procedūrų. Tai taip pat neatitinka Chartijos 47 straipsnio.

64. Iš tikrųjų toks yra atsakymas į prejudicinį klausimą, nes prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas šiuo klausimu iš esmės siekia išsiaiškinti veikiau tai, ar privaloma priimti sprendimą byloje, o ne tai, kokių pasekmių sprendimas galėtų turėti Komisijos jau priimtiems sprendimams. Vis dėlto taip pat aptarsiu pastarąjį aspektą.

40 Šios išvados 28 punktas.

41 Šiuo klausimu žr. 1992 m. gruodžio 3 d. Sprendimo *Oleificio Borelli / Komisija*, C-97/91, EU:C:1992:491, 9–13 punktus; Sprendimo *Carl Kühne ir kt.* 58 punktą; Sprendimo *Bavaria ir Bavaria Italia* 57 punktą ir Sprendimo *Berlusconi ir Fininvest* 45 ir 46 punktus.

65. Manau, kad panaikinus nacionalinės teisės aktą, kuriuo patvirtinamas nereikšmingas pakeitimas, siekiant perduoti jį Komisijai, kiltų *grandininė reakcija*, t. y. pats Komisijos sprendimas neturėtų teisinio pagrindo.

66. Siekiant išvengti šio nepageidaujamo poveikio, reikėtų, kad Komisija sustabdytų savo vykdomą procedūros etapą, jeigu nacionaliniuose teismuose nagrinėjami skundai dėl nacionalinės institucijos sprendimo, kuriuo patvirtintas nereikšmingas specifikacijos pakeitimas [42]. Taip būtų labiau paisoma, pirma, pareiškėjų teisės į teisminę gynybą ir, antra, teisinio saugumo, užtikrinant, kad Komisijos sprendimai *a posteriori* turėtų teisinį pagrindą [43].

67. Atsižvelgdama į pareigą užtikrinti veiksmingą asmenų, pateikusių skundą nacionaliniuose teismuose ir pagal Sąjungos teisės normą turinčių teisę jį pateikti, teisminę apsaugą ir galbūt į gero administravimo principą [44] Komisija, vertindama paraiškas, turėtų atsižvelgti į aplinkybę, kad valstybės narės teismuose nagrinėjami skundai dėl nacionalinio sprendimo [45].

68. Nacionalinės institucijos taip pat neturėtų perduoti Komisijai nereikšmingo SKVN specifikacijos pakeitimo paraiškos, jeigu nacionaliniai teismai nagrinėja skundus dėl jos patvirtinimo arba *a fortiori* jeigu buvo priimtas nacionalinio teismo sprendimas dėl panaikinimo, nors jis ir nėra galutinis.

69. Taigi Komisija neturėtų nagrinėti nereikšmingo SKVN specifikacijos pakeitimo paraiškos tiek tuomet, jeigu žino, kad teismuose nagrinėjami skundai dėl nacionalinio sprendimo patvirtinti paraišką, tiek tuomet, jeigu priimti teismo sprendimai, kuriais toks nacionalinis sprendimas panaikinamas visas arba iš dalies. Jeigu taip nebūtų, tuo atveju, jei tas nacionalinis sprendimas būtų panaikintas galutiniu valstybės narės teismų, privalančių priimti sprendimą byloje, kurioje nagrinėjamas skundas, sprendimu, pats Komisijos sprendimas taptų negaliojantis.

IV. Išvada

70. Atsižvelgdamas į tai, kas išdėstyta, siūlau Teisingumo Teismui taip atsakyti į *Conseil d'État* (Valstybės Taryba, Prancūzija) pateiktą prejudicinį klausimą:

2012 m. lapkričio 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1151/2012 dėl žemės ūkio ir maisto produktų kokybės sistemų 49 straipsnio 4 dalis ir 53 straipsnio 2 dalis ir 2013 m. gruodžio 18 d. Komisijos deleguotojo reglamento (ES) Nr. 664/2014, kuriuo Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1151/2012 papildomas nuostata dėl saugomų kilmės vietos nuorodų, saugomų geografinių nuorodų ir garantuotų tradicinių gaminių Sąjungos simbolių nustatymo bei tam tikromis gavimo šaltinių taisyklėmis, tam tikromis procedūrinėmis taisyklėmis ir tam tikromis papildomomis pereinamojo laikotarpio taisyklėmis, 6 straipsnis, siejamas su Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 47 straipsniu, turi būti aiškinami taip: nacionaliniai teismai negali nuspręsti, kad sprendimo jų nagrinėjamoje byloje dėl nacionalinės institucijos sprendimų, susijusių su nereikšmingais saugomos

42 Šiuo išskirtiniu atveju reikėtų imtis tinkamų priemonių, kad būtų pailgintas sprendimo priėmimo terminas, taigi nebūtų daroma prielaida, kad paraiška bus patenkinta.

43 2018 m. balandžio 23 d. Bendrojo Teismo sprendime *CRM / Komisija* (T-43/15, nepaskelbtas Rink., EU:T:2018:208) nuspręsta, kad Komisija negalėjo registruoti saugomos geografinės nuorodos (SGN) *Piadina Romagnola*, nes Italijos institucija paraišką patvirtino ir perdavė Komisijai praėjus šešioms dienoms nuo tada, kai nacionalinio pirmosios instancijos teismo sprendimu specifikacija buvo iš dalies panaikinta. Komisija šią SGN patvirtino ir savo sprendimą paskelbė *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*, nelaukdama, kol bus priimtas sprendimas byloje, kurioje nagrinėtas apeliacinis skundas, *Consiglio di Stato* (Valstybės Taryba, Italija) pateiktas dėl pirmosios instancijos teismo sprendimo iš dalies panaikinti specifikaciją.

44 Chartijos 41 straipsnis. Jį Bendrasis Teismas nurodė savo 2018 m. balandžio 23 d. Sprendimo *CRM / Komisija* (T-43/15, nepaskelbtas Rink., EU:T:2018:208) 67–83 punktuose.

45 Komisija šį vertinimą turi atlikti įgyvendinama įgaliojimus nagrinėti paraiškas, kurie pagal Reglamento Nr. 1151/2012 50 straipsnio 1 dalį jai suteikiami Europos Sąjungos lygmeniu vykdomame procedūros etape.

kilmės vietos nuorodos specifikacijos pakeitimais, priimti nebereikia, remiantis tuo, kad Komisija tuo metu, kai bylos buvo nagrinėjamos, specifikacijos pakeitimo paraišką patenkino ir paskelbė *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.